

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА VII РАЗРЕД

Општинско такмичење: 28.02.2009. године

Шифра: _____

I Заокружи слово испред тачног одговора.

1. У којим царствима се налазе врсте које обављају процес фотосинтезе?
  - а) царство Протиста, царство Биљака и царство Животиња
  - б) царство Биљака, царство Гљива и царство Животиња
  - в) царство Биљака, царство Монера и царство Протиста
  - г) царство Гљива и царство Монера и царство Протиста.

2. Биљке губе воду у процесу:
  - а) азотофиксације
  - б) транспирације
  - в) фотосинтезе
  - г) апсорпције

3. Који пар не припада односу ловца и ловине?
  - а) прилепак и алга
  - б) плави кит и крил
  - в) морски коњић и рачић
  - г) периска и рачић стражар

4. Близу топлих извора на великим дубинама океана среће се необична биоценоза. Неорганске соли сумпора (сулфиди), користе одређене врсте бактерија које у процесу хемијске синтезе стварају храну. Ове бактерије могу да живе слободно али и у телима циновских цевастих црва. Ову заједницу с времена на време уништава подводна лава. Када се лава охлади, овај простор поново почињу да насељавају различити организми: сумпорне бактерије, после њих долазе крабе, а затим циновски цевасте црви и на крају, хоботнице. Ову смену организама можемо описати као:
  - а) сукцесију
  - б) мутацију
  - в) еволуцију
  - г) ланац исхране

5. Која група организама има највећу укупну биомасу у морским екосистемима?
  - а) рибе
  - б) морски сисари
  - в) фитопланктонске алге
  - г) пужеви и шкољке
  - д) бактерије разлагачи
  - ђ) зоопланктонски рачићи

6. Тестерица, виша биљка:
  - а) становник је планинских тресета
  - б) својим кантицама на врховима листића лови ситне рачиће
  - в) личи на детелину са четири листа
  - г) припада ретким биљкама

II Утврди који су искази тачни (Т) односно нетачни (Н). Заокружи одговарајуће слово.

7. Вода утиче на формирање облика и структуре ћелија живих организама. Т - Н
8. Копнени биоми имају јасно дефинисане границе. Т - Н
9. За пионирске врсте, нпр. као што су лишајеске заједнице, на биолошки празном простору, није потребно земљиште. Т - Н
10. Бројност месоједа регулише бројност биљоједа. Т - Н
11. Идеја о живој планети, познатој као Геина хипотеза, названа је по римској богињи Земље. Т - Н
12. У дубинској зони мора и океана, температура зависи од годишњих доба и географског положаја. Т - Н

III Математичким знацима за >, <, или =, упореди особине мора и копнених вода.

13.

- а) Количина кречњачких соли у морима је _____ у односу на копнене воде.
- б) Сила потиска у морима је _____ у односу на копнене воде.
- в) Сила притиска у морима је _____ у односу на копнене воде.
- г) Густина воде у морима је _____ у односу на копнене воде.

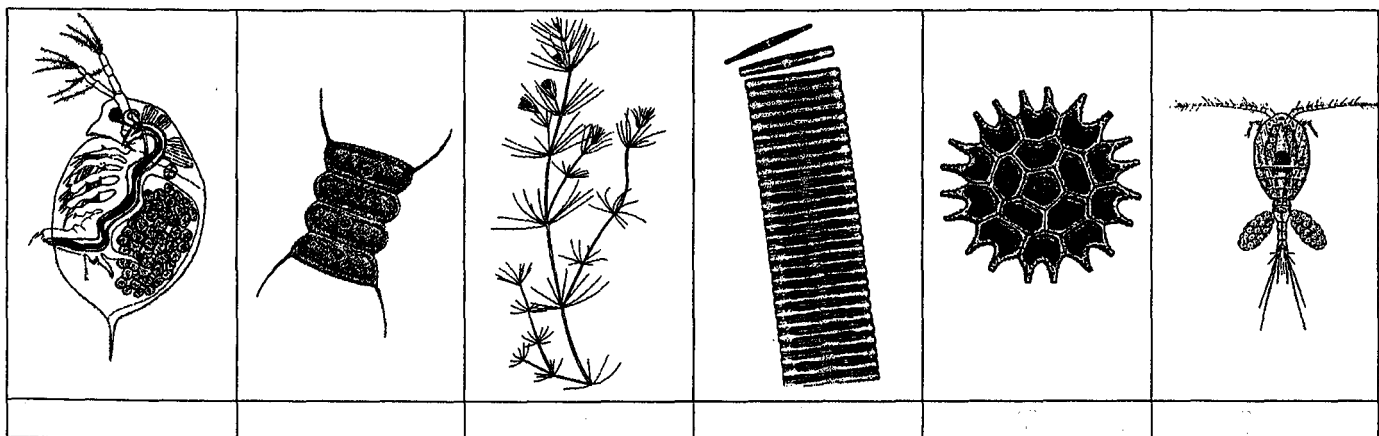
IV Укрсти појмове. У празно поље упиши одговарајуће слово.

14. Особине биосфере.

- Горња граница биосфере налази се у атмосфери на висини од (   ). А - 200 m
- Доња граница биосфере на копну налази се на дубини од (   ). Б - 12000 m
- Доња граница у океанима долази до дубине од око (   ). В - 10 m
- Највећа густина биосфере у морима и океанима налази се до дубине од око (   ). Д - 3000 m
- Г - 11000 m

15. Становници копнених вода.

- а) Испод цртежа упиши слово које означава приказану врсту:
 А-сценедесмус, Б-пршљенчица, В-циклопс, Г-дафнија, Д-фрагиларија, Ђ-педиаструм

б) Које од приказаних врста живе у доњем току реке? _____

V Израчунај.

16. Црвено море има највећи салинитет од 41 ‰. Израчунај колико се грама кухињске соли (NaCl) може добити из 1 литра воде овог мора?

Место за рад:

Решење: _____

17. У језеру Тангањика, живи необична бентосна рибица из групе циклида – *Lamprologus tetracanthus*.

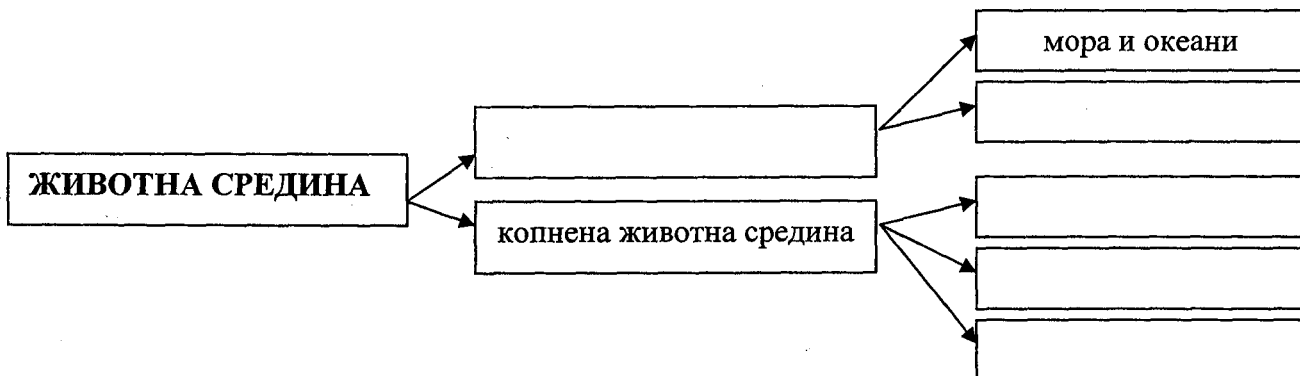
На којој дубини живи ова врста рибице, ако се зна да на дну влада притисак од 70 atm, односно $70,013 \times 10^5$ Pa?

Место за рад:

Решење: _____

VI У празна поља упиши одговоре.

18. Животна средина представља насељени део Земљиног простора у којем жива бића могу да опстану. Према основним особинама простора, животна средина се дели на:

VII Попуни празна места у табели.

19. Знаком + или – означи основне особине доњег тока реке.

Доњи ток реке	
разноврсна заједница фитопланктона	
велика годишња температурна колебања	
малобројни месождери на вишим нивоима ланаца исхране	
доста раствореног кисеоника	
богатство заједница планктона, нектона и бентоса	
дно са мало детритуса	
мала брзина речног тока	
велика провидност воде	

VIII Допуни реченицу.

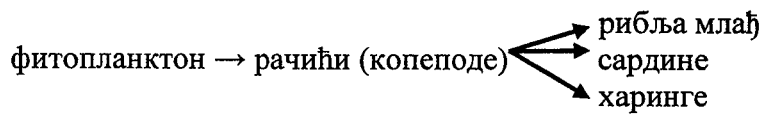
20. Прву фазу у угљенисању биљака представља _____. Он представља остатке мање или више угљенисаних биљних делова који се нису могли разградити услед смањене концентрације _____ у подлози. Сагоревајући угаљ, добијамо енергију која је у ствари део _____ енергије коју су старе мочварне биљке претвориле у _____ материју.

X Одговори на питања.

21. Који ниво еколошке организације садржи све остале нивое? _____

22. Ако је имела полупаразит тополе, која врста биљке је паразит мајчине душице?
_____

23. Приказана је једна од могућих мрежа ланаца исхране у мору.

Због прекомерног излова, популације различитих врста риба су се нагло смањиле. Заокружи вероватни изглед криве бројности јединки рачића после смањења бројности риба?

